A cincea zi a Universitatii de Vara Izvoru Muresului a avut ca tema “Strategii de solidaritate romano-romana, in preocuparile administratiei publice si a partidelor politice”, fiind moderata de dr. Ioan LACATUSU, Centrul European de Studii Covasna-Harghita.
In contextul temei dezbatute, Varujan VOSGANIAN (PNL) s-a declarat pentru pastrarea constiintei nationale, insistand inca de la inceput asupra importantei includerii de catre partidele politice, a ideii de solidaritate romano-romane in cadrul strategiilor nationale pe care le concep. In viziunea sa, romanii nu au incredere in autoritatile statului, ci mai degraba in fotbalisti si cantareti. Abordand dimensiunea economica, el a subliniat rolul de echilibru pe care il joaca piata: “doi parteneri de afaceri, romani si maghiari, vor uita de criteriul etnic intr-un mediu conciliant.” Varujan Vosganian a afirmat ca PNL este un partid unionist, sustinand de asemenea reintregirea spirituala cu romanii din Uniunea Serbia-Muntenegru, Ungaria si Bulgaria. Chiar daca pana in anul 2000 “PNL nu a fost un partid foarte apropiat de biserica”, politicianul a subliniat necesitatea cresterii rolului bisericii si a dialogului intre Biserica Ortodoxa Romana si Biserica Greco-Catolica: “nu trebuie sa dam socoteala nimanui daca construim o biserica in Covasna si Harghita”.

Gen. (r) Mircea Chelaru, Presedintele Partidul Unitatii Natiunii, a sustinut ca dezbinarea etnica din Romania reprezinta prima stare de alterare a corpului social romanesc, propunand resolidarizarea nationala la nivelul trinomului: individ, comunitate si statalitate. Afirmand ca instrumentul natiunii este statul, Mircea Chelaru a precizat ca “avortul politic romanesc este cauzat de managementul deficitar al tristelor progenituri”.
Alexandru Farcas, Secretar de Stat in Ministerul Administratiei si Internelor, a afirmat ca ”Romania va fi prima tara din regiune care va putea beneficia de libera circulatie in spatiul Schengen.” Ca urmare, cadrul legislativ care va reglementa aceasta politica europeana, va trebui sa fie conceput de asa maniera incat sa permita romanilor din vecinatatea apropiata sa beneficieze de prevederile acestuia.

In replica la preocuparea manifestata in cadrul unui eveniment similar fata de problematica romanilor de confesiune romano-catolica (ceangai) din Moldova, dr. Anton Cosa, cercetator in cadrul Asociatiei “Dumitru Martinas” a romano-catolicilor din Bacau, a precizat inca de la inceput ca romano-catolicii din Bacau sunt supusi, din ce in ce mai evident, unui proces de maghiarizare fortata. Din pacate, Statul Roman nu a constientizat inca efectele pe termen lung ale unei astfel de politici dusa de UDMR si astfel nu are elaborata nici o strategie pentru sprijinirea acestei populatii. Principalul element care favorizeaza maghiarizarea satelor romanesti de romano-catolici il constituie saracia in care acestia se vad nevoiti sa-si duca existenta. Din aceasta cauza, tentatia materiala a ajutoarelor aduse de asociatiile unguresti (alimente, imbracaminte, locuri de munca in Ungaria, excursii pentru copii etc.) ii determina pe romano-catolici sa renunte treptat la identitatea lor nationala. Cu toate acestea, afirma Anton Cosa, o cercetare sociologica realizata de Universitatea din Bucuresti si CURS a relevat ca romano-catolicii din Moldova s-au autoidentificat ca romani in proportie de 98%.
Gheorghe Bejan, presedintele asociatiei mai sus mentionata, a contrazis punctul de vedere al UDMR potrivit caruia ceangaii sunt obstructionati sa invete in limba lor materna (recte maghiara), afirmand ca, dimpotriva, “copiii sunt ademeniti prin activarea acelorasi resorturi motivationale materiale sa invete intr-o limba pe care nu o cunosc nici ei si nici familiile din care provin.”
Concluzia acestei zile cuprinde imperativul asigurarii de catre Guvernul Romaniei a sprijinului

financiar pentru implementarea proiectelor initiate in vederea consolidarii parteneriatului romano-roman care vizeaza trei dimensiuni: romanii din afara granitelor tarii, a celor din Covasna si Harghita, precum si a romano-catolicilor din Moldova.